

ÖG ve PD

X: Öğrenme Çevresi-2

Sınıf ve öğrenci değişkenleri

1970lerden beri araştırmacılar ve eğitimciler, öğrenci sınıf değişkenlerinin sınıfın işlevlerinde belirleyici rolleri olduğunda hemfikirdirler. Performansı anlamlı şekilde etkileyen öğrencilere ilişkin değişkenler **ev deneyimleri, mizaç, dil becerileri ile sosyal ve kişiler arası becerilerdir.**

Öğretmenin yönergelerine uyan ve kurallara uyan, sınıf çalışmalarını tamamlayan ve geleneksel sınıf yönetimi tekniklerine uygun şekilde tepki veren bir çocuk, bu becerileri kullanmayan ya da sahip olmayan bir çocuğa oranla hem daha başarılı olacaktır hem de öğretmeninden daha fazla olumlu geri bildirim alacaktır.

Sınıfın Fiziki Düzeni

Tüm çocuklar için – öğrenme ve davranış sorunları olanlar da dahil – sınıf çevresinde yapılan düzenlemeler / uyarlamaların akademik katılımı artırdığı ve düzeni bozucu davranışları azalttığı belirlenmiştir (Visser, 2001).

Çevresel düzenlemeler (iyi tasarlanmış sınıf ortamı), tüm çocukların kesintisiz olarak öğrenmeye erişimini sağlayan önleyici tüm sınıfa yönelik yaklaşımlardandır ve problem davranışların ortaya çıkma olasılığını da azaltır (Martella, Nelson, Marchand-Martella, 2003).

Sınıfta boşlukların düzenlenmesi çok önemlidir, çünkü evde ve okulda kalabalık davranışlar üzerinde olumsuz etki edebilir. Sınıfın düzenlenmesi öğretmenlerin çocuklar için övgü kullanımı, çocukları gözlemlemesi ve denetlemesi üzerinde çok etkili olmaktadır.

Sınıf Dışı Hizmetler

ÖG, duygusal ve davranışsal zorlukları olan çocukların çoğu zamanlarının çoğunu genel eğitim sınıflarında geçirirler. Bazıları ise bireyselleştirilmiş sınıflarda / kaynak odada eğitim alabilmektedir.

1970lerde en az kısıtlayıcı ortam terimi ortaya atılmıştır. ÖÖG olan bir öğrenci için en az kısıtlayıcı ortam akademik anlamda en çok kısıtlayıcı ortam haline dönüşebilmektedir:

- «En az kısıtlayıcı ortama yerleştirilen ve başarılı olamayan, anlayışlı bir öğretmeni, uygun öğrenme materyalleri olmayan, başarılı olamadığı görevlerle karşı karşıya kalan, başarısızlıkları akranları tarafından aşağılanan, evde anne babası kendilerini hayal kırıklığına uğrattığını hissettiren bir çocuk aslında her açıdan sınırlandırılmıştır» (Cruickshank, 1977)

Öğrenci Beklentileri

Beklenti oluşturma, istendik tüm davranışları içeren ve birbirini dışlayacak kadar geniş olumlu ifade edilmiş bir dizi kural ve beklenti belirlemek ve tanımlamaktır (Simonsen, Fairbanks, Briesch, Myers & Sugai, 2008).

Öğretmenler bu tür beklentileri sistematik olarak tanıtmalı, öğretmeli, model olmalı ve pekiştirmelidir, böylece tüm öğrenciler uygun süpervizyon ve geribildirim alabilirler. Şöyle basit olabileceği gibi «Saygılı ol, sorumluluklarını yerine getir, güvende ol / temkinli ol.», öğrencilerle birlikte geliştirilen sınıf kurallarını da içerebilir.

Beklentilerin asılması, öğretilmesi ve gözden geçirilmesi görev dışı işlerle ilgilenmeyi ve sınıf düzenini bozucu davranışları azaltmakta akademik meşguliyeti ertirmektedir (Lane vd., 2003).

Geçişler

Okul gününde geçişler en fazla düzeni bozucu davranışların gözlendiği zamanlar olabilmektedir.

Okul günün yaklaşık 1/5'i geçişlerde harcanmaktadır.

Öğretmenlerin geçişi yönetmesi için yapabilecekleri:

- Öğretmenler geçişlerde uygun davranışlara model olurlar.
- Etkinliklerin başlangıcı ve sonunu açık bir Şekilde haber verirler.
- Geçişte sorun çıkar çıkmaz müdahale ederler.
- Geçişe ilişkin öğrencilerle pratik yapılır / davranışlar çalışılır.
- Hızlı ve sorunsuz geçiş yapanlara pekiştireç sağlanır.

Öğrenci Katılımı

1975lerden beri öğrencilerin aktif ve üretken olarak öğrenmeyle geçirdikleri zamanın akademik başarıyı ve sınıfın genel kalitesini yordadığı araştırmalarca ortaya konmuştur.

1977'de ilk kez Good ve Grouws disipline harcanan zaman azaldığında öğrencilerin akademik başarılarının arttığını ve birbirlerine daha çok sempati duydukları belirlemişlerdir.

Sınıfta geçirilen zamanın üretici olması için hem öğrencilerin becerileri hem de öğretmenlerin kişiliği, öğretim stili ve çevreyi yönetmesi önemlidir.

Müdahalelerin Öğeleri

Araştırmalar, programın yoğunluğu ve kapsamlılığının programın doğasının daha önemli olduğu belirlenmiştir (Fletcher vd., 2007). Örn., Torgesen vd. (2001), iki farklı okuma öğretimi programının benzer şekilde etkili olduğunu bulmuşlardır (her ikisi deyoğun, sistematik, birebir eğitim sunmuştur).

Etkili öğretimsel öğeler şunlardır:

Tepki fırsatlarının çok sunulduğu küçük grup öğretimi

Hemen geri dönüt sunulması

Konuların sıralı olarak kazanımı (National Joint Committee on Learning Disabilities, 2005).

Ayrıca, farklı öğrenme özellikleri olan çocuklar ve etkili erken öğretim için şu prensipler göz önünde bulundurulmalıdır:

1. Öğretimsel zamanın etkili kullanımı
2. Erken, sık ve stratejik müdahale sunma
3. Az şey öğretme ancak derinlemesine öğretme
4. Stratejilerin öğrencilere net ve doğrudan açıklanması
5. Öğretmenin yönettiği ve çocuk merkezli etkinlikler sunma
6. Öğretimsel materyallerin etkililiğinin ve öğrenci gelişiminin sık sık değerlendirilmesi (Kame'enui, 1993).

Bireyselleştirilmiş ve Küçük Grup Öğretimi

Bireyselleştirilmiş ve küçük grup öğretimi öğrenme için gerekli öğelerdir ve öğrenci başarısı için araştırmalarca etkililiği ortaya konmuş uygulamalardır. Ancak öğretmenler bireysel olarak ya da küçük grupla öğretim yaparken sınıfın geri kalanını yönetmekte zorlanmaktadırlar. Bu durumda, bazı öğrenciler düzeni bozucu davranışlar sergileyebilmektedirler. Diğer çocuklar yardıma gereksinim duyabilmekte ve öğretmen uygun olana kadar beklemek durumunda kalabilmekte bu nedenle sınıftaki öğretim zamanı aksayabilmektedir. Böyle durumlarda gönüllü bir ebeveyn ya da yardımcı sorunun çözümünde yardımcı olabilir. Buna ek olarak periodik olarak büyük gruba sunulan övgü de öğrencilerin görev üzerinde çalışmalarını artırabilir.

Öğretimin İlkeleri

Rosenshine (2012) 10 öğretim ilkesi: (en iyi öğrenci kazanımı ve öğrenmesi için öğretmenlerin kullanabileceği kanıta dayalı uygulamalardır)

1. Derse bir önceki öğrenmeye ilişkin kısa bir özetle başlama.
2. Öğrenciler her bir adımı yeterince uyguladıkça küçük adımlarla yeni bir içerik sunma. Her zaman yeni bir içerik sunarken yalnızca küçük bir parçasını sunun sonra öğrenciler bu içerikle uygulama yaparken onlara yardımda bulunun.

-
3. Bir dizi soru sorma ve tüm öğrencilerin yanıtlarını kontrol etme. Sorular öğrencilerin yeni bilgiye ilişkin uygulama yapmasına ve yeni içerikle eski öğrenmelerini bağlantılandırmalarına yardımcı olur. (... Ve ... ne açıdan birbirine benzer? Hangisi en iyi ve neden? Gibi)
 4. Model sunma. Öğrencilere model sunma ve çalışan örnekler verme sorunları daha hızlı çözmelerine yardımcı olur.
 5. Öğrencilerin uygulamalarını kontrol etme. Başarılı öğretmenler, öğrencileri yeni içeriği uygularken onlara rehberlik etmeye daha çok zaman harcarlar.
 6. Öğrencilerin anlayıp anlamadığını kontrol etme. Öğrencilerin anladığından emin olma öğrencilerin yeni içeriği daha az hatayla öğrenmelerine yardımcı olur.
 7. Zor görevler/beceriler için çatı / iskele sunun. Zor görevlerde / becerilerde öğrencilerin çalışmalarına iskele oluşturarak geçici destekler sunun ve onlara yardımcı olması için ek iskeleler sağlayın.

8. Yüksek başarı oranı yakalayın. En başarılı öğretmenlerin sınıflarında öğrencilerin yanıtlarının yaklaşık %82'si doğrudur, başarısız öğretmenlerde bu oran %73'tür. Aşamalı yardım bağımsız çalışmalarda başarı oranını artırabilir.
9. Bağımsız çalışmalar talep edin ve bunları gözlemleyin. Öğrenciler otomatik hale gelebilmek için yoğun, başarılı ve bağımsız uygulamalara gereksinim duyarlar.
10. Öğrencileri haftalık ve aylık olarak değerlendirin. Öğrencilerin otomatik ve bağlantıları iyi bilgiler elde edebilmeleri için yoğun uygulamalara gereksinimleri vardır.

İlişkiler

Öğretmenlerin öğrencileriyle ilişkileri ne kadar olumluysa öğrenciler, öğretmen öğretim ya da yönerge sunduğunda o kadar uygun davranmaya istekli olacaktırlar.

Öğrencilerin anne-babaları öğretmenleri daha az destekleyici ilişkiler kurduğunda bu ilişkilerinin kalitesi çocukların motivasyonu, katılımı ve başarısını etkilemektedir (Hughes ve Kwok, 2006).

Ayrıca düzeni bozucu davranışlar sergileyen öğrenciler öğretmenleriyle olumsuz ilişkiler geliştirirler.

Öğretmenlerin sevdiği ve kurallara uyan öğrencilere akademik olarak tepkide bulunabilmeleri için daha fazla fırsat sunulmaktadır; öğretmenler onları daha fazla desteklemekte daha fazla övgü sunmakta, onlara daha fazla dikkat yöneltmekte ve bu öğrenciler daha az eleştirilmektedirler.

Öğrencilerle İletişim

Öğrencileriyle olumlu iletişim kuran öğretmenlerin öğrencilerinde kurallara uymama daha az görülür. Aksine öğretmenler çocukların disiplini için ceza yöntemlerini kullanıyorlarsa öğrencilerin pasif, kurallara aykırı davranan ya da karşıt geldiği sınıflarla karşılaşabilirler.

Forehand ve McMahon (1981): Öğretmen etkili iletişim kurmuş olmadığı bir öğrenciye yönerge verdiğinde bu yönergeyi / emri itici bulabilir ve yerine getirmeyebilir. Bu nedenle öğretmenler, öğrenciler itaat etsinler diye zorlayıcı şekilde baskı kurabilirler ya da vazgeçebilirler. Öğretmen sesini yükseltebilir, tehdit edebilir ya da öğrenciyi aşağılayabilir. Öğretmen isteginden vazgeçerse yönergelere uymamayı ödüllendirmiş olur ya da etkileşim alevlenirse öğrenci bu seferde doğrudan baş kaldırma şansı elde edebilir.

Ebeveynlerle İletişim

Proaktif önlemlerden biri de öğretmenlerin ebeveynlerle iyi iletişim kurmasıdır. Okul yılının başında ebeveynlerle iletişim kurulur ve işleyen bir şekilde iletişim sürdürülürse öğrencilerin ev ve okul arasında problem yaşama olasılıkları da azalmaktadır.

Ebeveynlerin soruları olduğunda not yollaması, araması ya da e mail atması teşvik edilmelidir. Öğretmenin tüm ebeveynlerle iletişimi minimal düzeyde olsa da bir iletişim sistemi kurmak (e maille haberleşmek gibi) sorunlar ortaya çıktıkça paha biçilmez olacaktır. Kronik ya da süreğen davranış sorunları olan çocuklar için günlük ya da haftalık notlar ebeveynlerle iletişim için etkili bir yoldur.

Farklı Geçmişler

Ekonomik olarak dezavantajlı gruplar: ekonomik dezavantaj okulda başarısızlığı yordayan en güçlü faktördür.

Kültürel ve dilsel farklı gruplar: Farklı kültürlerden çocuklara öğretmenlerin tutumları farklı olabilmektedir, beklentileri daha düşük olabilmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin sınıftaki tüm çocukların kendine özgü kültürel değerlerini ve inançlarına ilişkin anlayış geliştirmesi ve bunlara dikkat etmesi gerekmektedir. Bu grupların gereksinimlerine uygun müdahaleleri seçmelidirler. Farklı kültürel özellikleri olan ve ÖÖG olan çocuklar genellikle özel eğitim okullarına / sınıflarına yönlendirilmektedir. Öğretmenlerin tüm öğrencilerin hoş karşılandığı, güvende hissettiği ve birey olarak değerli görüldüğü sınıflar oluşturması gerekmektedir. Farklılıklara saygı duyulan ve bunların paylaşıldığı sınıf iklimleri oluşturulmalı aynı zamanda dil öğrenmede ilerleme için zaman ayrılmalı ve tüm çocukların başarılı olmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır(Klinger vd., 2007; Nelson ve Van Meter, 2006).

Ödevler

Her öğrencinin ödevlere ilişkin tutumu ve ev ödevini yapma yöntemi farklılaşmaktadır. Ödev vermeye ilişkin öğretmenlerin tutumları, ev ödevi stratejileri ve verdikleri ev ödevi türleri de değişmektedir.

Dikkat sorunları olan çocuklar ödev yapmak yerine başka işlerle uğraşmayı seçebilirler ya da ödevi evde unutabilirler. Ödevi başarısızlık olarak gören çocuklar yapmak istemeyebilirler.

Ödevin amacı bağımsızlığı güçlendirmektir, ebeveynlere bağımlılığı artırmak değildir. Ödevlerin yapılabilir ve mantıklı olması gerekir. Zorlanan çocuklar için ödevde uyarlamalar yapılmalıdır (tür ve miktar açısından)

Ödevlerin uzunluğu, zorluğu ve anlamlılığı

Anlamlı, orta düzeyde zor ve çok tekrar içermeyen ya da çok uzun olmayan ödevlerin yapılma olasılığı daha fazladır. En çok verilen ödevler sınıfta tamamlanamayan çalışmaların evde tamamlanmasıdır (Polloway vd., 1994). Öğrencilerin en çok yakındığı sıkılmalarıdır. Sıkılan öğrenci daha az ödev yapar ve doğruluğu az olur. Sıkılmayı azaltmak için sınıfta öğrenilenleri pekiştirmek için ödevleri kullanmak gerekir, matematik ve okuma ödevleri farklı akşamlar verin, tekrarı en aza indirin, zorluk yaşayan öğrencilerin ödevlerini sınıfta yapmaya başlamalarına izin verin böylece görevin / ödevin sürecini anlayabilsinler.

Motivasyonu artırmak için, ilgi çekici ve çocuğun yaş düzeyine uygun ödevler verin. Ödevlerde tercih yapabilsinler seçme şansı sunun. Okul ödevleri ile kendi becerileri ve deneyimleri arasında ilişki kurabilen çocukları ödev sorunları daha az olmaktadır (Nicholls vd., 1994).

Ödevin zorluğu da önemlidir. Ödevleri bağımsız yapabilmeleri için sınıfta ödevi en azından orta düzeyde anlamış olmaları gerekmektedir. Ödevi anlamamış olan öğrenciler ödevi yapmaya çalışırken hayal kırıklığı yaşamaktadır.

Ödevlerin bitirilmesi

Ödevlerin bitirilmesi öğretmenin bitirilen ödevlerin önemli, değerli olduğu, öğretmenin bunu beklediği ve ödüllendirileceğini ifade edip etmemesine bağlıdır. Ödevleri bitirene olumlu sonuçlar sağlanmalıdır. Olumlu sonuçlar, başarılı şekilde bitirilen ödevler için geri bildirimleri içerebilir ve notlandırılabilir. Öğretmenler, öğrencilere ödevin önemini sabırla ve tutarlı bir şekilde anlatırlarsa, öğrenciler sonunda ödevi bitirmenin önemini anlayacaklardır.

SONUÇ

Öğretmenler çevresel faktörlerin sınıf üzerindeki güçlü etkilerini anlayarak çocukların eğitimsel başarılarını artırabilir ve etkili ve verimli öğrenme ortamları oluşturabilirler.

Öğrencinin öz güvenini ve duygusal iyi oluşunu güçlendirmek müfredat «dışı» bir amaç değildir, öğrencinin ait olma, güvende hissetme ve öz güvenli oluşu artırılmış öğrenme, motivasyon ve öz disiplini destekleyen bir iskele sunar. Öğretmenlerin akademik öğretimle eşgüdümlü olarak sosyal ve duygusal müdahalelerde bulunması gerekmektedir (Merrell, 2002; Weist, 2003).

Kaynak

Learning Disabilities and Challenging Behaviors: Using the Building Blocks Model to Guide Intervention and Classroom Management, Third Edition Third Edition
Nancy Mather Ph.D. (Author), Sam Goldstein Ph.D. (Author), Katie Eklund Ph.D. (Author), Dr. Elaine Cheesman Ph.D. (Contributor), Dr. Deborah Rhein (Contributor), Dr. Annmarie Urso Ph. D. (Contributor)
Paul H Brookes Publishing